



Til Folketingets Uddannelsesudvalg

Den 4. oktober 2010

Vedrørende eliteidrætsklasser i folkeskolen

Konklusion

Statsforvaltningen Syddanmark har den 9. september 2010 kendt Esbjerg Kommunes oprettelse af eliteidrætsklasser i folkeskolen ulovlig. I Århus findes på to folkeskoler lignende eliteidrætsklasser.

Eliteidrætsklasserne i Århus er en stor succes. På de pågældende skoler opleves eliteidrætsklasserne som en drivkraft i etableringen af et stærkt fagligt og socialt miljø, hvor talentfulde elever fra hele Århus Kommune tiltrækkes og fastholdes. Samtidigt støttes, stimuleres og udfordres talentfulde elever indenfor idræt i kombination med folkeskolens almene undervisningstilbud.

Eliteidrætsklasserne er med andre ord et praktisk tiltag, der bl.a. kan bidrage til, at folkeskolen kan rumme og udfordre alle, samt bidrage til indfrielsen af 95 % målsætningen ved at fastholde elever med andre talenter end de strengt boglige.

Magistratsafdelingen for Børn og Unge og Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice ønsker dermed at fastholde ordningen omkring eliteidrætsklasserne i Århus Kommune. Vi ønsker derfor at fremføre vores syn på sagen for Uddannelsesudvalget i form af 2 løsningsforslag. Det mest vidtrækkende forslag nævnes først:

Ændring af folkeskoleloven - et nyt stk. 3 tilføjes i § 25

"Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde efter henvendelse fra kommunalbestyrelsen beslutte, at det skal være muligt at oprette klasser på baggrund af optagelsesprøver indenfor fag, der ikke er omfattet af folkeskolens afgangsprøve. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler for optagelsesproceduren efter 1. pkt."

Dispensationsansøgning fra Århus Kommune imødekommes snarest
Århus Kommune har sendt undervisningsministeren en dispensationsansøgning dateret den 22. september 2010, hvori der anmodes om tilladelse til at viderebringe det 5-årige eliteidrætsklasseforsøg i Århus Kommune. En imødekommelse af denne ansøgning vil bl.a. give mu-

Århus Kommune

Rådmand
Børn og Unge
Kultur og Borgerservice

Rådhuset
8100 Århus C

Sagsnummer:
M5/2010/02813

Telefon:
8940 2350

E-post:
raadmand.bu@aarhus.dk

Hjemmeside:
www.aarhuskommune.dk

lighed for at indhente mere evidensbaseret viden om eliteidrætsklassernes nøjagtige effekter.

Profilskoler

Undervisningsministeriet redegør i "Vejledende udtalelse om eliteidrætsklasser i folkeskolen af 21. juni 2010" for, at der indenfor folkeskolelovens rammer er mulighed for at etablere folkeskoler med særlig profil, herunder fx en idrætsprofil.

Ifølge udtalelsen er det indenfor folkeskolelovens rammer muligt at opprioritere idrætsfaget ved tildeling af ekstra undervisningstimer i forhold til det vejledende antal; ved udvidet brug af holddannelse i faget idræt indenfor den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin; ved tilrettelæggelse af elevernes skoledag, så elever gives mulighed for eksempelvis morgentræning; ved at tænke bevægelse, krop, kost, og motion systematisk ind i skolens øvrige fagrække.

Vejledningen åbner dog ikke mulighed for at basere klassedannelse på optagelseskriterier. De ovenfor beskrevne tiltag har i den forbindelse ikke samme stærke tiltrækningskraft for de særligt talentfulde elever som de deciderede eliteidrætsklasser – og heller ikke de helt samme positive effekter.

Eliteidrætsklasser

Eliteidrætsklasser baseret på særlige optagelseskriterier udgør et fagligt målrettet og stærkt motiverende læringsmiljø med gode muligheder for at skabe en synergieffekt i forhold til elevernes sportsudøvelse og skolegang. Effekter, der endvidere potentielt rækker langt udover den enkelte elev og klasse.

Udfordringer for alle

Det er et bærende princip i folkeskoleloven og hos Magistratsafdelingen for Børn og Unge i Århus Kommune, at børn og unge må behandles forskelligt for at få lige muligheder.

Børn er forskellige, de lærer og udvikler sig på forskellige måder, og det er en af folkeskolens fornemste opgaver at sikre, at alle elever gives mulighed for den fulde udnyttelse af deres potentiale.

I den henseende er eliteidrætsklasserne et konkret tiltag, der sikrer udfordringer for alle i folkeskolen.

95 % målsætningen

Regeringen har fastsat en målsætning om, at 95 % af en ungdomsår- gang skal have en ungdomsuddannelse i 2015. En indfrielse af denne målsætning forudsætter bl.a. en markant nedbringelse af frafaldet samt en nytænkning i forhold til sammensætning og tilrettelæggelse af uddannelses tilbuddene.

Eliteidrætsklasser integrerer idræt og skole på en måde, så de unge ikke tvinges til fravalg af eksempelvis skolen for at sikre optimale udviklingsbetingelser for sporten – i klassen møder eleverne accept og forståelse for deres valg og fravalg i dagligdagen. Samtidig sikrer den tætte integration af idræt og skole, at lysten og viljen til at lære beva- res gennem hele uddannelsesforløbet.

Eliteidrætsklasser skaber fornyet glæde ved skolegang, og fastholder på den vis elever i uddannelses tilbuddene, som ellers nemt ville kunne tabes på gulvet – ikke mindst gruppen af motorisk stærke drenge.

Tiltrækning, fastholdelse, og synergieffekter

Talent og entusiasme smitter. Eliteidrætsklasser støtter, stimulerer og udfordrer ikke blot den enkelte elev og klasse – de positive effekter rækker potentielt langt videre.

Eliteidrætsklasserne har potentiale til at hæve niveauet for hele sko- len, idet den stærke faglige profil kan virke som en inspirerende pæ- dagogisk drivkraft og understrøm gennem skolens øvrige fag.

De særlige talentklasser giver ligeledes den enkelte skole mulighed for at tegne en særligt stærk faglig og social profil, der kan medvirke til at tiltrække og fastholde talentfulde elever fra hele byen.

I Århus Kommune vurderes det således, at der er ca. 100 potentielle junior-sportsudøvere på en årgang. Af disse 100 søger pt. ca. 75 op- tagelse på de to folkeskoler med eliteidrætsklasser. Ordningen er med andre ord særdeles populær, og evner at fastholde og tiltrække den overvejende del af eliteidrætsudøverne på 7.-10.klassetrin.

Løsningsforslag

På denne baggrund fremføres følgende to løsningsforslag. Den første løsning, en lovændring, er mere vidtrækkende end den anden, imøde- kommelse af en dispensationsansøgning.

I den forstand anerkendes det, at tidspunktet næppe er gunstigt i forhold til en lovændring. Omvendt er lovændringsforslaget i Århus Kommunes optik fornuftigt, om end det ville være at foretrække at afvente evaluering af det igangværende forsøg.

Ændring af folkeskoleloven - et nyt stk. 3 tilføjes i § 25

"Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde efter henvendelse fra kommunalbestyrelsen beslutte, at det skal være muligt at oprette klasser på baggrund af optagelsesprøver indenfor fag, der ikke er omfattet af folkeskolens afgangsprøve. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler for optagelsesproceduren efter 1. pkt."

Ifølge denne lovændring vil det være muligt at fortsætte med den eksisterende ordning omkring eliteidrætsklasser i Århus Kommune.

Samtidig åbnes ikke for eliteklasser i folkeskolens mere grundlæggende fag, jf. folkeskolelovens § 14 om de fag, der er omfattet af folkeskolelovens afgangsprøve. Med forslaget ønsker vi dermed at sikre eliteidrætsklassernes overlevelse uden, at vi samtidig gør op med enhedsskolen eller reglen om, at elever i den overvejende del af undervisningstiden skal undervises i deres klasse (jf. § 25, stk. 1 og stk. 6).

Dispensationsansøgning fra Århus Kommune imødekommes snarest
Århus Kommune har sendt undervisningsministeren en dispensationsansøgning dateret den 22. september 2010, hvori der anmodes om tilladelse til at viderebringe det 5-årige eliteidrætsklasseforsøg i Århus Kommune.

Det er Århus Kommunes intention ved en eventuel imødekommelse af dispensationsansøgningen, at der skal iværksætte en ny evaluering af de eksisterende eliteidrætsklasser. Arbejdet skal i den henseende mere eksakt afdække eliteidrætsklassernes effekter på både på individ- og skoleniveau.

Med venlig hilsen

Jacob Bundsgaard Johansen

Marc Perera Christensen